

SLOVENSKI DELAVEC

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:
LJUBLJANA, ČOPOVA 1—DELAV-
SKA ZBOBNICA — TELEFON ST.:
35—29 — POŠT. ČEK. RAČUN ST.
17.548 — NAROČNINA: ZA ČLANE
ZZD 2.— DIN MESEČNO — (24.—
DIN LETNO) — ZA DRUGE NA-
ROČNIKE 3.— DIN MESEČNO (36.—
DIN LETNO) — CENE OGLA-
SOM PO DOGOVORU — LIST
IZHAJA VSAKO SOBOTO

LETO II.

LJUBLJANA, SOBOTA 16. APRILA 1938.

ŠTEV. 15.

MILOSTNA VELIKA NOČ

Ni praznikov, če ni z njimi čiste, jasne misli, ki se izvije in iztrga iz objema vkle- te miselnosti mnogih, ki mislijo vedno ta- ko vsakdanje, kakor da v življenju ni no- benih dni, o katerih bi po pravici trdili, da v njih vsa duša poje.

Prazen je božič, ne ogrejejo nas binko- ští, pa tudi v veliki noči je samo še večji poudarek razširjajoče se praznine, če va- njo ne posije resnično Sonce in jo vsaj z enim žarkom vse ne ogreje in ne napolni s svetlobo, da vse drugače čutiš in misliš, kakor si gledal v življenju tisočkrat.

Življenje je na videz nujno kakor pepel- nična sreda in čas pokore, pusto in prazno. V njem si prizadevamo, da bi doprinesli njega vreden sad. V ostroži življenjske borbe smo tako zavestno na strani pravi- ce čisto do zob oboroženi in pripravljeni na spopad z odločno voljo: Zmagamo, če pa ne, naša krivda ne bo. Tako nam je življenje strašna realnost, ki nosi s seboj bore malo svetlega upanja.

V celih predelih sveta je tako boj med svetlobo in senco, a v tem ozračju je še svetloba mrzla, nepriklupna, premalo člo- veška, pa prav nič božja in zato ne more do srca. V celem svetu je tako in v ozkem krogu naše zemlje ni drugače, ko so naše geste odrezane in naše besede rezke, eno- zložne kakor vojaška povelja, da se še za spoznanje boreča duša do njega prebiti ne more.



Kdo še ni tako srečal mnogih, ki jih je nekoč ljubezen stesnila v eno skupnost dela in veselja, pa je brušena ozkost po nekaj letih z nasladi iskala, kako bi na- šla v trpljenju odprto rano in vsekala va- njo čim globlje, čim izdatneje.

Tako gledamo življenje vsak dan, tako tehta ljudi naša pravica, vsakdanje, mrzlo in napak. V resnici je v slehernem srcu vsejana kal dobrega, ki hoče rasti iz vsak- danjosti po svoji notranjosti sama zase

in v skupnosti v veliki praznik vstajenja k boljšemu in lepšemu življenju.

Toda, kakor zemsko življenje ni od se- be, tako more to drugo duhovno življenje zase in za druge še mnogo bolj zajeti svoj začetek le iz Boga. Davno pokopana sa- nja svetega hrepenenja, zapečateni z mnogimi človeškimi zablodami, more ob Bogu nenadoma vstati iz groba. Vsak dan je v milosti mogoče doživeti novo veliko- nočno jutro.

Da, ob milosti! Prosimo kot katoliki, da bi se ji mi sami in mnogi med nami ustavljati ne mogli. Njena silna moč, ki teče iz križa božjega trpljenja, naj presno- vi naše čutenje, da ne bomo več v blodnji in v temi, in da v resnici ne bomo ob luči brez ognja ljubezni odbijajoče mrzli. Na to mislimo v teh dneh, ko hočemo vstaje- nja nam vsem, na novo slovensko milostno veliko noč.

*

Ban dr. Marko Natlačen:

Slovenskemu delavstvu za Veliko noč



Delavstvo je del naroda.

Dolžnost vsega naroda je zaradi tega, da delavstvu pomaga v njegovi borbi za pravice, zlasti, da se mu ustvarijo pogoji za človeka dostojno življenje. Čim bolj bo delavstvo z ostalim narodom povezano, čim bolj se bo v narodni skupnosti znalo uve- ljaviti, čim večji bo njegov vpliv v politični organizaciji naroda, tem uspešnejša bo tudi borba za koristi in pravice delavstva.

Ker je delavstvo del naroda, pa je tudi dolžnost delavstva, da s svoje strani stori vse, kar je v njegovih močeh, za koristi in za vsestranski napredek naroda. Na- pačno bi bilo, ako bi se čutilo delavstvo nezavisno od narodne skupnosti in od skup- nega narodnega življenja. Škodljivo bi to bilo za delavstvo samo, a škodo bi zaradi tega trpel tudi narod.

Delavstvo, ki je organizirano v Zvezi združenih delavcev, se tega zaveda in zato odklanja načelo razrednega boja in naglašja načelo stanovske vzajemnosti. Duha vza- jemnosti in smisla za skupnost je nam Slovencem prav posebno treba. Zato pošiljam delavstvu, organiziranemu v Zvezi združenih delavcev s posebnim veseljem svoj veliko- nočni pozdrav, želeč mu, da bi ZZD v svojih vrstah združila čim več slovenskega de- lavstva in ga pridobila in navdušila za idejo stanovske vzajemnosti.



Dr. Pavel Robič:

Pomen okrožnice Leona XIII. „Rerum novarum“

XI.

Socializem škoduje državi.

Kamor seže socializem, tam seje nesrečo in dela škodo. Videli smo že v preteklih sestavkih, kako kvarno vpliva socialistični nauk na poedinca, na družine in na delavstvo samo. Končno pa škoduje celi državi, ki je po njem urejena. In to je novi razlog, zaradi katerega je socializem od Cerkve obsojen.

Odpovite zasebno lastninsko pravico, kakor hoče socializem, s tem boste zadeli skoraj vse ljudi, ki kaj imajo: vsem boste krivični. Vzeli boste vsem očetom neobhodno potrebna sredstva za vzdrževanje družin, ubili boste zavest in pridnost in podjetnost. Delo, ki ga zdaj vsak išče, bo potem osovraženo; na mesto svobodne volje do dela, bo začel peti valpetov bič, in iz nepregledne množice svobodnih ljudi, bo nastala čez noč masa zagrenjenih, brezpravnih sužnjev. Odpri boste na

široko vrata medsebojni zavisti, sporom, nemirom. Skratka, človeška družba bo postala podobna hlevu živine, ki jo z bičem goniš na pašo in na delo.

Sledilo bi zaradi zmanjšanja podjetnosti in zaradi brezskrbnosti splošno pomanjkanje pridelkov. In tista enakost, ki si jo umišljajo socialisti, bi ne bila drugega kot splošna beda ne le nekaterih, marveč vseh.

Iz vsega tega, povzema Leon XIII., je lahko videti, da je tisti nauk socializma o prenosu posesti od zasebnikov na skupnost, treba odločno zavreči; zavreči zato, ker tistim samim, ki jim je treba pomagati, škoduje; ker naravnim pravicam posameznikov dela krivico, ker dolžnosti države in splošni mir in red meša. Ostane torej, da je tedaj, ko skušamo dvigniti ljudstvo, treba vzeti najprej za temelj: ohraniti nedotaknjeno privatno posest. Ko to stoji, potem in na podlagi tega pa je treba gledati, odkod dobiti zdravilo.

PRETEKLI TEDEN PO TUJINI

Pretekli teden je bila pozornost sveta obrnjena predvsem na velike dogodke, ki so se odigrali v treh sosednjih deželah, v Nemčiji, Franciji in Španiji.

Nemčija je pretečeno nedeljo izpeljala z ogromno propagando svoj plebiscit za Veliko Nemčijo ali bolje rečeno za priključitev avstrijskih dežel k skupni Nemčiji. Ogromne priprave za časa plebiscitne agitacije so vse nemški narod tako mogočno okupirale, da ni bilo nikomur mogoče, da bi v tem vrvežu govorov, zborovanj, manifestacij, odtih v nenadkriljiv zunanji videz, v teh dneh ohranil popolno jasno razsodnost. Nemški narod je bil takorekoč v vsej svoji celoti pod vtisom največjega zgodovinskega dogodka v nekaki ekstatzi in vnaprej je bilo pričakovati, da se bo v celoti izrazil za združitev in za svojega vodjo Hitlerja.

Bil pa je v dneh pred glasovanjem na nogah ves državni aparat z vsemi svojimi silami. Železnice, avtobusi, časopisje, radio postaje, na tisoče zvočnih ojačevalcev, vse vrste nacionalnih organizacij, vse je delalo s polno paro, da doseže plebiscitni dan čim enotnejši izraz skupne nemške volje, ki naj hoče kakor en mož eno s svojim vodjem.

Volitve so zato tudi izpadle, kakor je bilo pričakovati, in je 99 odstotkov vseh upravičencev pri volitvah oddalo svoj glas Hitlerju, proti pa ni bilo niti za en odstotek glasov.

Naj bo s tem plebiscitom kakorkoli, naj še toliko pripišemo na rovaš ogromne agitacije in moralnega pritiska, vendar ni mogoče mimo tega dejstva brez priznanja, da je Nemčija znala pokazati svoje pravo strumno organizacijsko obliko življenja, ki v nezlomljivi enoti združeno hoče uspehov.

Francija je med tem po krivdi gospodarsko nezmožnih vodstev grup, ki so ustvarjale ljudsko fronto in po krivdi marksističnih voditeljev delavstva tekom enega meseca doživljala že drugo težko

vladno krizo. Kakor je bilo pričakovati, je moral Blum kljub vsemu prizadevanju, da bi se ohranil na krmilu države, prepustiti svoje mesto dosedanjemu ministru vojne Daladiereu.

Marksisti so v usodnih dneh poloma španskega boljševizma napeli sicer vse sile, da bi rešili sebe in španski boljševizem, toda moč stvarnega življenja je bila daleko silnejša kakor pa vpliv ljudsko-frontaških demagogij. Nič niso zato pomagale stavke delavstva, nič protestna zborovanja, nič pošiljanje množic na ulice in pred senat. Senat je z ogromno večino izrazil Blumu nezaupanje, da je moral iti.

Ko narodi vsega sveta zbirajo vse svoje sile, da v teh usodnih dneh pokažejo enotno svojo moč, je Francija kolebala po notranji razdvojenosti in sočasnih vrtincih in se lovila tako rekoč za vetrom. Njeni prijatelji in zavezniki so to življenjsko nesposobnost doživljali tudi v svojem lastnem življenju. Zato so se zamajale stare vezi in so se zrahljala stara prijateljstva. Francija je postala manj pomembna država.

Franko v Španiji nadaljuje svojo ofenzivo in počasi prodira naprej v komunistične predele. Osvojil je v enem mesecu stotine mest in vasi, zemeljske površine za približno tri bivše kranjske dežele in ogromne elektrarne, ki so doslej preskrbovale republikansko Španijo in njeno industrijo s svetlobo in energijo. Sedež republikanske vlade Barcelona je tako brez luči in vojna industrija v njej, brez električne energije, je obstala. Vlada se pripravlja, da zopet pobegne drugam. Med tem pa republikanske čete in civilno prebivalstvo beži v tisočih preko Pirenejev v Francijo, prepričani, da ni nobene rešitve pred zmago nacionalne Frankove armade.

Z nastopom Daladiereve vlade v Franciji je ugasnilo še zadnje upanje, ki so ga imeli Španski komunisti. Daladier se nam-

Očetu za veliko noč.

V urah večernih iščem tvoje poti, iščem tvoje roke, da bi jo stisnil na srce. Veš, meni je težko in v meni je vse bolno, ozdravi me s tvojo roko...

Mračni so dnevi in sonca ni, gostota noči me k tlom tišči. Ah, ti si daleč preko naših daljin, kako naj do tebe jaz bedni sin. Ves izmučen ne vem se kam, na zemljo se vržem in ihtim, da tvoj glas ulovim iz groba globin.

O, ti pa spiš
in zdi se mi, da mi veliš:
Ni še čas!

Vesele velikonočne praznike želi na- ročniko in čitate- ljem - uprava in uredništvo „Slovenskega delavca“

reč dobro zaveda, da mora najprej napraviti red doma in vrniti domovini po ljudskih frontah zapravljeni ugled ter da bi bilo skrajno nesmiselno radi razkrajajočega španskega komunizma zapravljati že itak dovolj omajane francoske moči in francoski vpliv.

Anglija in Italija sta se za hrptom tega velikega vrveža mirno vsedli za mizo in se pogovorili o svojih interesih ter sta sklenili v njihovo varstvo, pa tudi v interesu evropskega miru, medsebojen sporazem. Anglija je še posebej v teh dneh povedala po svojem ministrskem predsedniku vsemu svetu, da hoče ohraniti mir

sveta in da naj zlasti nikdo ne pričakuje, pa tudi Čehoslovaška ne, da bi šla Anglija v vojno radi katerihkoli tujih koristi, ki niso obenem življenjske koristi angleškega naroda.

Čehoslovaška je tako v boju proti velikim narodnim manjšinam v svoji državi vezana samo na svoje moči in se ne more zanašati na nobeno resno pomoč od kod drugod. Zahteve narodnih manjšin so zato tudi čimdalje večje in verjetno je, da bodo z njimi prodrle; v nasprotnem slučaju bi bil pritisk Velike Nemčije, pa tudi gospodarsko močne Madžarske zanjo lahko usoden.

ZVEZA ZDRUŽENIH DELAVCEV

IZDA V ZALOŽBI DELAVSKE KNJIŽNICE,
3. ZVEZEK SVOJIH IZDAJ:

BODI LUČ

Javna izpoved bivšega brezbožnika
KAUER ALFONZA iz Inomosta,

ki jo je na željo pisatelja prevedel

Janez KALAN

Knjižica v kratkem izide in bo stala izvod din 3.-
Sežimo pridno po njej, širimo jo med prijatelji
in med nasprotniki, da tudi njim zasije LUČ!



VRAČANJE

Dvajset let ni videl domačije. Dvajset let ni videl materinega obličja in ni čul njene sladke besede, ki vse odpušča in ki je je sama ljubezen. Dvajset let ni čul domačega zvona in dvajset let ni videl domačega hrama božjega, kjer je molitev najiskrenejša in najtoplejša, kjer se duša zmehča do solz in najde srce miru in utehne, kot nikjer.

Trdo delo v jami mu je izpilo rdeče zdravje z lic, ojeklenilo pa roke, da bi mogle tretji kamenje, osivilo mu je lase in zarežalo v čelo in lica globoke brazde, v katerih je ždela vsak dan večja skrb, porojena iz negotovosti, kaj bo jutri, kaj bo drugi teden. Morda se ustavi stroji in morda poreko bogatini, sedaj nam je pa vsega dovolj, svobodna vam pot in sreča z vami drugod. Morda odnehajo opore in se vsa teža ogromne gmote zruši na utrujena telesa in jih pokoplje za večno. In nihče ne bo na strašni grob rož nasadil in nihče sveče prižgal in niti očenaša zmoli.

Vsako pomlad, ko se je odpiralo popje češenj in so ob stenah začrnelih hiš zavetne marelje in je pomladansko sonce privabljalo tudi trobentice iz premražene zemlje, se mu je zazdelo, da je blizu doma. Toda ko se je ozrl na enolihe hišice, vse črne in zaskrbljene, v katerih utrpa na tisoče bednih življenj, tedaj mu je bil ves ta svet tuj. V prav tako začrneli kapeli mu domača, materina molitev ni šla od srca in zdelo se mu je, da so svetniki v nizkem oltarju mrki in vaze zagledani in

da nimajo ne misli in ne srca za vernika, ki se zateče v svetišče. Pesem, ki se je glasila v tujem, skoro lajajočem jeziku, ga je od molitve odbijala in prazen se je vračal od službe božje. Kar po več mesecev ga ni bilo v cerkev, vest mu je otlopela, le ob spominu na dom ga je spet prevzelo in raznežilo, da se je spet skesal in si na tihem prosil odpuščanja.

Mati je molila zanj in se ga spominjala podnevi in ponoči. V pismih mu je opisovala vso domačijo tako svetlo, da je zadisala iz pisma njiva v ajdovem cvetju in mu zagorela rdeča detelja. Popotni fotograf je slikal tudi mater. Prvič v življenju se je dala slikati, pa še tedaj le radi sina, ki jo je prosil za sliko. In ko mu jo je poslala, jo je obesil nad trdim ležiščem in kadar mu je bilo bridko pri srcu, je našel tolažbo pri njej, ki mu je zmerom govorila: »Potrpi, tudi to mine. Trenutek trpljenja utone v morju sreče, ki nas čaka onstran pozemskega!«

Dvajset let mu je minilo v delu in v skritem pričakovanju, da se vrne k materi in ji ponese iz tujine trdo prislužen bogastvo, ki bo rešilo bajto, dodalo trem njivam še dve ali tri, povečalo travnik in razširilo gozdiček in slavnato streho razmenjalo z lepo rdečo opeko, da ne bo treba toliko nadlegovati sv. Florijana, naj varuje dom pred večnim in časnim ognjem. Dvajset let se mu je mahoma zazdelo le kot malo daljši trenutek, v katerem se je utrudil do starosti in osivelosti in v katerem je pozabil na sedanjost in preteklost in v katerem je bilo vsaj proti koncu tako malo molitve.

Tisto leto pred veliko nočjo, dvajseto

leto tujega sveta, dvajseto leto med tujimi ljudmi, dvajseto leto ritja pod zemljo, mu je pisala mati grenko kot še nikoli.

Dragi in prelubi moj sin!

Najprej Te lepo pozdravim čez hribe in doline in Ti sporočim, da sem slaba in najbrž ne bom dolgo. Tine je tudi slaboten. Rada bi Te videla in pa da bi doma ostal. Če le moreš, pridi domov, bo že kako...

Ni več ga ni držalo v začrneli hišici. Kadar se je ozrl na materino sliko, se mu je zdela, da ga kličejo njene oči: »Zakaj se obotavljaš, ko te vendar tako težko čakam!« Še vse bolj se mu je pristudilo življenje med tujimi ljudmi in še prebujajoča se mladost se mu je zdela dolgočasna, umazana in vsa od premoga in dima okužena. Snel je sliko s stene in naložil svoje bore premoženje ter se poslovil. Žalostno so gledali za njim prijatelji, ki jim je bila prava domovina daleč za gorami in ki so tudi čakali, kdaj zazro oči svojih mater.

»Za najlepše dni bo že doma,« je menil starec, ki je že odslužil in za zmerom zlezal iz rova, ki pa ni več daleč do groba.

»Za veliko noč...« je žalostno dodal mladeč, ki je vsak teden po dvakrat pisal nevesti. Ta pa se je pisem naveličala in se omožila.

»Kar žal mi je zanj,« je dodal njegov tovariš, ki je z njim vsa leta ril pod zemljo.

»Nikoli več ga ne bomo videli,« je menil starec in si obrisal solzo.

Vlak je vozil prepočasno in prepočasno so zginjala pred njegovimi očmi mesta, gozdovi in planote, prepočasno je polzel dan

in strahotno počasi je kopnela noč. Zdaj in zdaj ga je predrnila hripava, tuja pesem, smeh zajetnega dekleta in krohot čokatega fanta z golimi koleno in zeleno obšitim suknjičem. Nič ni občutil lakote in še žeje ne, čeprav je bil zrak v vozu suh in dušev.

Domača vas se je kopala v soncu in slipe in češnje so se košatile v cvetju. Okrog bajte je bil sam cvet in med tem cvetjem se je motala mati in čistila stezo za veliko noč, morda pride iz tujine njen sin, morda ravno za velikonoč še pred vstajenjem.

Zjokal se je od neznane radosti, ko je stopil na stezo, po kateri se je preganjal v mladosti. Domača bajta se mu je zazdela kot svetišče in na tisoče spominov, samih sladkih in opojnih, se mu je porodilo iz mladosti in v vseh se je blestela materina podoba.

»Mati!« je kričnil sin in objel mater kot še nikoli.

»Janez!« se ga je oklenila mati in se zjokala od presladke ginjenosti.

Ne zanj in ne zanjo še ni bilo tako lepe velike noči.



Z delavskih bajišč



Centrala ZZZ želi
vsem organizacij-
skim podružnicam
in vsemu članstvu
blagoslovljene
velikonočne
praznike
s slovenskim po-
zdravom:
Kristus je vstal!

Jesenice

Nasprotno časopisje še vedno nepresta-
no ponavlja laži, da je ZZZ v preteklem
letu spravila v tovarno KID 600 delavcev
in da je zato izid volitev obratnih zaupni-
kov zanj porazen. Ko bi bila prva šte-
vilka resnična, bi bila njihova trditve pra-
vilna in morda bi imeli še v tem prav, ko
so nas sedaj krivično zmerjali s podjetni-
ško organizacijo.

Moramo zato pibiti, da smo bili pri
sprejemih pretečeno leto presneto malo
protežirani. Znani so nam podrobni po-
datki, ki natančno navajajo, koliko novih
sprejemov je šlo na ta ali oni račun in re-
sujemo, da je naša ZZZ sama zase med
zadnjimi, ki bi se jim mogla očitati kaka
protekcija s strani podjetja.

Mi s spremi pa tudi splošno z uspehi
naših intervencij pri podjetju nismo za-
dovoljni. Nam je samih obljub in samih
besedi dovolj. Mislimo, da smo to upravi-
čeno zapisali in pričakujemo za naše lju-
di polne pravice.

Slov. Konjice

Ze dalj časa ni bilo o nas nič slišati.
Misli si pa ne smete, da nas ni več. Še
člani Narodne strokovne zveze nam ponu-
jajo roko, da bi se nam pridružili in vsto-
pili v Zvezo združenih delavcev. A tako,
kakor si oni mislijo, jim mi kot zavedni
delavci ne moremo ustreči. Hočejo namreč,
da bi vodili organizacijo sami pred-
elavci, ki so sedaj člani NSZ.

Nismo pa nevoščljivci, prav radi jih
sprejemamo! Naj pristopijo v organizacijo
Zveze združenih delavcev delavci s pravo
delavsko zavednostjo. Vsak posameznik
pa naj premisli, da gre tu za interese de-
lavstva, ne pa za interese podjetnika. Tu
ne velja, da bi organizacijo vodili tisti, ki
se dajo podkupovati od podjetja v škodo
delavstva. Nočemo v svojih organizacijah
takih, ki bi jim potem podjetnik dejal: Ti
boš dobil toliko in toliko denarja, zato pa
drži z menoj in ne z delavstvom. Prav v
naši tovarni se je zgodilo, da je na listi
NSZ izvoljeni delavski zaupnik predelava-
vec našemu članu dal odpoved in potem,
ko je podružnica radi odpusta posredovala,
so zaupniki NSZ bolj držali s podjet-
jem, kot pa z našim odpuščenim delavcem,
kljub temu, da se imenuje »delavski za-
upnik«. Take ljudi mi odklanjamo. Radi
pa sprejememo vsakega dobro mislečega
delavca, ki je svojo zmoto spoznal in se
vraca k organizaciji, pod katere vodstvom
se je za najosnovnejše pravice svoje z or-
ganizacijo boril in zmagal!

Vsem članom Stokovne organizacije
usnjajev ZZZ sporočamo, da se bo dne 24
aprila ob 9 uri dopoldne v Društvenem do-
mu v Slov. Konjicah vršil redni letni ob-
ni zbor.

Vse člane vabimo, da se občenega zbora
sigurno udeležijo in tako izpolnijo svojo
najosnovnejšo dolžnost.

Preska—Medvode

Naše društvo ZZZ v Preski se prav le-
po razvija, članstvo stalno narašča, novi
odbor je naredil natančen načrt za letos.
V glavnem so člani sprejeli sledeči pro-
gram: Organizirati vse delavce v bližnji
okolici, ki še niso nikjer včlanjeni, vzga-
jati delavce v katoliškem duhu, delavcem
vcepiti stanovski ponos, da se bomo za-
vedali, da smo mi enako vredni člani člo-
veške družbe. Svojim članom povsod po-
magati in se zanje boriti pri plačah in v
slučaju brezposelnosti prirejati igre za
preskrbo brezposelnih z živili in prositi
oblasti za podpore.

Naši člani se vedno bolj zavedajo, da

jim je ZZZ že veliko koristila in jim bo
še več.

Naj izrazimo še veliko veselje, ki nam
ga je naredila centrala z našim glasilom.
Prav ta teden nam je napravila že drugo
veselje, ko smo bili iznenadeni nad tako
krasno izdelanimi znaki, ki jih bomo vsi
s ponosom nosili, saj nam izražajo ves naš
program.

Tovariša, ki sta se udeležila tečaja, sta
prinesla veliko gradiva za sestanke in ne
moreta prehvaliti odločnih Jeseničanov,
in korajžnih Štajercev.

Pošiljamo vsem tovariške pozdrave! —
Bog živi!

Ljubljana

V petek dne 22. t. m. ob 8 uri zvečer se
bo v prostorih centrale ZZZ, Čopova ul. 1.
vršil članski sestanek Stokovne organiza-
cije splošnih strok ZZZ v Ljubljani. Vse
tovariše in tovarišice vabimo, da se se-
stanka udeležijo. Na sestanku bo kot za-
stopnik centrale govoril tov. Luzar.

Za mesečne sestanke je že določeno cel
niz predavanj zanimive vsebine, ki bo vsa-
kogar zanimala. Pridite sigurno vsi in s
seboj privedite tudi druge svoje tovariše,
da bo udeležba čim večja.

Vsem članom in članicam Stokovne or-
ganizacije splošnih strok ZZZ v Ljublja-
ni, želimo srečne in blagoslovljene veli-
konočne praznike. — Odbor.

Stavbinci. V nedeljo 10. t. m. smo ime-
li stavbinci člani ZZZ, svoj ožji sestanek,
na katerem smo razpravljali o doseda-
njem pogajanju za našo kolektivno pogod-
bo, kakor tudi naredili program za bodoča
pogajanja. Naše zahteve so popolnoma
upravičene, radi tega vztrajamo na tem,
pa če pridemo še tako daleč.

Na svoji seji dne 11. t. m. smo določili
med drugim tudi to, da bo redni občni
zbor na belo nedeljo, dne 24. t. m. in sicer
ob 10. uri dopoldne v mali dvorani De-
lavске zbornice, Čopova 2.

Občni zbor je nekaj najvažnejšega za
vsakega člana. Zaradi tega ne sme nihče
izostati in zato iskati izgovorov, da se ne
bi mogel udeležiti. — Na svidenje!

Mestinje

Kapitalistična diktatura se je zasedla
pri nas, katero nismo mogli sami odpra-
viti. Morali smo zato seči po poslednjem
sredstvu in se obrniti na oblast, da nas
po zakonu zaščiti. Mi namreč dobro vemo,
kakšna je melodija te pesmi, ki izvira iz
grla našega gospoda podjetnika, vendar
pa ne bo prišel on do svojega cilja, za ka-
tere se tako strastno in odločno, čeprav
tajno, bori. To je namreč to, da bi prepre-
čil organizacijo, katere se je pa na njego-
vo žalost in naše veselje že preveč zasi-
drala, tako, da bodo njegovi sklepi ozi-
roma nameni, popolnoma brezuspešni. V
četrtrek dne 14. t. m. smo imeli pogajanja
v smislu čl. 15. odstavka 1. uredb po za-
konu za zaščito delavcev na srezkem na-
čelstvu v Smarjah, o katerih Vam bomo,
kakor vsej javnosti, poročali v prihodnji
številki.

Celjsko okrožje ustanovljeno!

V nedeljo, dne 10. aprila ob 10. dopol-
dne se je vršil v Domu v Celju sestanek
delegatov naših organizacij iz krajev, ki
jim je Celje zemljepisno središče. V Celj-
ski okolici je naša organizacija tako moč-
na, na drugi strani pa tako zelo potrebna
stika s centralo, da je bilo treba radi od-
daljenosti od Ljubljane od pomoči temu z
ustanovitvijo okrožja, ki je nekaka po-
družnica centrale. — Od centrale se je
udeležil sestanka in sestanek vodil tov.
Grebenšek. Podal je najprej poročilo o

stanju naše organizacije in stanju delav-
stva v celjski okolici. Ta pregled je bil
poučen za vse, kajti čeprav so bili dele-
gati vsi iz celjske okolice, vendar niso
poznali položaja svojih tovarišev v svoji
sosesčini. Sledila je razlaga pomena
okrožja in pojasnilo poslovnika ZZZ glede
okrožij. Po daljšem razgovoru, pri kate-
rem so vsi delegati podali svoja mnenja,
se je sklenilo, naj okrožje vzdržuje s po-
močjo centrale posebno pisarno in poseb-
nega tajnika v Celju. Od začetka naj po-
sluje pisarna vsaj dva dneva v tednu ali
pa dnevno dve uri. V odbor so bili izvo-
ljeni 4 celjski člani, ostali pa od podruž-
nic Radeče, Polzela, Mestinje, Rimske to-
plice. — Podrobnejše poročilo in razna
tozadevna določila prejmejo podružnice v
posebni okrožnici. — Z odobravanjem in
veseljem je bilo sprejeto na sestanku spo-
ročilo, da je g. dr. Voršič, advokat v Cel-
lju, radevolje na razpolago našim organi-
zacijam s pravnimi nasveti in z zastopa-
njem v strokovnih zadevah delavstva.

Celje

Kakor smo že zadnjič poročali, je v te-
ku še nadaljna intervencija pri podjetju
v zvezi s § 220 obrtnega zakona. Po uvi-
devnosti vodstva podjetja bo naša inter-
vencija pri podjetju v zvezi s § 220 obrt-
nega zakona. Po uvidenosti vodstva pod-
jetja bo naša intervencija tudi tu uspela.
Mirno in solidno delo brez vsake demago-
gije hoče naša organizacija nadaljevati. S
takim delom pridobiva organizacija na
ugledu tudi pri tistih, ki so bili proti njej
nahujskani. Delavstvo sprevideva in se
oklepa naše organizacije. To je pa tudi
naravno. Naše delavstvo je pošteno in ho-
če biti v organizaciji, kjer se pošteno de-
la, ker se s poštenim delom tudi najlažje
doseže pošten zaslužek. — Radi pogod-
bene zaščite v obratu, kjer je največ na-
šega članstva, se vrši v kratkem poseben
sestanek samo članov (članic) tega obra-
ta. Tega sestanka naj se delavci (delav-
ke) polnoštevilno udeležijo. — Delavci, de-
lavke! Oklenite se svoje najboljše orga-
nizacije! Gre za vas in vaš pošten zaslu-
žek!

Naša bratovska skladnica

Jesenice, 10. 4. 38.

Zadnjič smo na kratko omenili, da se je
vršila skupščina naše krajevne bratovske
skladnice. Danes prinašamo v izveščku iz
poročila upravnega odbora najvažnejše,
kar člane zanima.

Bolniška blagajna je imela v preteklem
letu dohodkov Din 3.117.300,58 izdatkov
pa Din 2.768.954,09. Poslovni pribitek je
znašal 348.346 Din. Najvažnejši izdatki
iz te blagajne so: Hranarina 658.665,
zdravniki 265.538, bolničarsko osebje
146.038. Bolniška kontrola din 23.044.
Zdravila 734.112 Din, specialno zdravlje-
nje 54.921 din. Oskrba v bolnicah 427.967
din, poročniške podpore in babiška pomoč
33.661 Din. Dečja oprema in podpora za
dojenje 31.200 din. Pogrebne 31.890 din.
Drugi izdatki niso tako važnega značaja.
Poročilo navaja, da so se vsi izdatki iz te
blagajne razen izdatkov za zdravila v od-
stotkih znižali napram prejšnjemu letu.
Izdatki na račun zdravil pa je zato večji,
ker skladnica ne uživa več nikakega po-
pusta pri zdravilih. Vodijo se sicer med
interesiranimi strankami pogajanja, ki pa
še niso dovedla do pozitivnega uspeha.
Vsled izdatnega porastka članov je bil
upravni odbor primoran sprejeti v služ-
bo še enega bolničarja in enega uradnika,
ker bi sicer s prejšnjim staležem usluž-
benstva dela več ne zmagovali. Bolniška
blagajna je imela dne 31. dec. 1937 za-
zarovanih članov 3905 (v prejšnjem letu
2872), prijavljenih družinskih članov
5131 (4525). Blagajna je nudila svojim
članom zdravljenje v 2491 (1555) sluč-
jih. Ambulancno pa se je zdravilo 4154
(3553) članov. Hranarina se je izplačala
za 32.939 (17.862) dni. Družinskim čla-
nom se je nudilo zdravljenje v 6240
(5231) slučajih. V bolnicah se je zdravilo
1598 (968) članov v 11.472 (8316) dne-
vih in 911 (863) družinskih članov v 8352
(7788) dneh. Smrtnih slučajev je bilo
19 (17).

Pokojninska blagajna: Dohodkov je
imela 3.702,20 izdatkov pa 1.871.988,50.
Glavni bratovski skladnici se je poslalo
1.712.749.— Ta znesek nam je dokaz, da
je naša pokojninska blagajna visoko ak-
tivna in bi mi ne rabili sanacije, če bi
bila naša krajevna skladnica samostojna.
Tudi pokojnine bi bile precej drugačne la-
hko nego so. V pokojninski blagajni je bi-
lo ob koncu leta 1937 zarovanih članov
3613 (2632), njihovih žen 1972 (1685),
otrok 2950 (2644), novo upokojeencev 233
(232), vdov 134 (130), sirot 75 (74). So-
rodnica 11. Na novo je bila priznana po-
kojnina 1 članom, 13 vdovam, in 12 si-
rotam. Umrlo je 10 upokojeencev in 8 vdov.
Zobozdravstveni sklad je imel dohodkov
din 610.200,50. Za zdravljenje članov je
bilo izdanih 98.503,50, za družinske člane
pa Din 166.555. Nakazil za zdravljenje je

DROBNE DOMAČE

Slovenski železničarji so v svojem tež-
kem delu preobremenjeni. Belgrajskemu
železničarju je treba prevoziti povprečno
3245 kilometrov, dočim odpade na zagreb-
skega železničarja 4095 kilometrov, na
sarajevskega 3815 kilometrov, na suboti-
škega 4215 kilometrov — na ljubljanske-
ga pa kar 4560 kilometrov. Pri tej sta-
tistiki so všeti vsi uslužbenci od načelni-
kov kurilnic do zadnjega delavca in vsi
lokomotivski kilometri. Slovenski železni-
čarji so, kakor je iz gornjega razvidno,
najbolj prizadeti. Da se ta preobremeni-
tev zmanjša, je potrebno zvišati število
uslužbenstva najmanj za 350 ljudi.

Ubijalci slovenskega inž. Peklarja iz
Jesenic so bili pred sodiščem v Kruševcu
obsojeni. Ivan Novaković je dobil 18 let
robiže, dočim njegov tovariš Jovan Majkić
17 let. Državljanske pravice izgubita oba
za vse življenje. Ubijalca sta se izgovar-
jala, da nista imela namena ubiti inž. Pe-
klarja, temveč sta vse izvršila v hipni raz-
burjenosti in nepreračunano. Sodišče je
smatralo, da je bil uboj preračunan, zato
jima je naložilo tako visoke kazni.

Minister notranjih zadev g. dr. Korošec
je z odredbo od 10. marca določil, da se
ustanovi v Kranju predstojništvo mestne
policije. V področje predstojništva spada
teritorij občine Kranj in Stražišče. Novo
ustanovljeno predstojništvo je začelo po-
slovati 15. t. m.

Komunistom nobeno društvo ni dovolj
nedotakljivo, da je ne bi začeli minirati
in je skušali pripeljati v svoje vode. Vsled
omenjenega dejstva je Banska uprava v
Ljubljani razpustila »Klub esperantistov«,
ki je prekoračil svoj delokrog. Da je bilo
v omenjenem klubu precejšnje število komu-
nistov, je dokaz to, da so se na espe-
rantskem kongresu odposlanci pozdrav-
ljali s stisnjeno pestjo, kar je znak mar-
ksističnega gibanja. Banska uprava je to
početje prestrigla z močno roko.

Svoj dom je zapustila in je šla v gozd
nabirat suhljad previzkarica Gungelj Ma-
rija iz Gornjega Gašteraja. Šest dni so jo
zastoj iskali, nakar so jo našli trohnečo
v globokem jarku. Sodijo, da je v one-
moglosti zašla v jarek, v katerem je iz-
dihnila.

Ljotić hodi iz kraja v kraj in navdušuje
ljudi za svoj jugofašizem. Njegovi zbo-
raški časopisi pa mu pojejo papirnate
slavospeve. V nedeljo je naznanil tako
predavanje tudi v Banjaluki. Še preden
je mogel povedati, zakaj je prišel v Ba-
njalučko, se je zbrala pred hotelom Bosna
množica demonstrantov. Policija je za-
stražila hotel in dala možnost Ljotiću, da
je svoj začetni govor dokončal. Takoj po
govoru pa je odšel v vas Delavišina v tra-
pistovski gozd, kjer je zbral svojih 200
pristašev. Ljubljanski »Zbor« bo brez dvo-
ma ta neuspeli Ljotićev nastop opisal kot
velikanski uspeh.

Bizamske podgane lovijo prebivalci
okrog Mure in Murice v Prekmurju. Pod-
gana je znana za veliko škodljivko med
ribami in nasipi, ki so za te ljudi življenj-
skega pomena, kot bramba proti popla-
vam. Za lepo ohranjeno podgano kožo
dobijo 30 do 40 dinarjev. Kljub vnemi
lovcev na podgane je nevarno, da se bo
zalega razpasla, zato je nujno potrebno,
da oblast priskoči denarno tej akciji na
pomoč.

Nebo je zažarelo pretekli teden nad vasjo
Volka, oddaljeno pol ure od Poljan.
Gorelo je pri lesnem trgovcu in posestni-
ku Jakobu Demšarju. Vsled suhega in
vetrovnega vremena se je ogenj hitro
razširil ter vnel zraven stoječi hlev. Ži-
vino so pravočasno rešili. Požrtvovalni
gasilci, ki so bili kmalu na mestu požara,
so ogenj omejili, da se ni razširil na so-
sednja poslopja. Škoda je večinoma krita
z zavarovalnino. Ogenj je nastal zaradi
nepredvidnosti kakšnega berača, ali pa ga
je zanetila hudobna roka.

Sestanki in zborovanja ZZZ

PETEK 22. APRILA:

LJUBLJANA: članski sestanek Stokov-
ne organizacije splošnih strok v
Ljubljani ob 8 zvečer v prostorih
centrale, Čopova 1.

NEDELJA 24. APRILA:

PREDOSLJE: ustanovni občni zbor ob
7 zjutraj v Prosvetnem domu.

LJUBLJANA — STAVBINCI: občni zbor
ob 10 dopoldne v mali dvorani De-
lavске zbornice.

SLOV. KONJICE: članski sestanek ob 9
dopoldne v Društvenem domu.

bilo izdanih 1566 članom, od teh je bilo
odobrenih 1394, ostali pa so neizbrani.

Iz poročila še posnemamo, da je kra-
jevni odbor imel 12 sej, ožji odbor pa 15.
Nadzorstvo je štirikrat pregledalo poslo-
vanje in ugotovilo, da se poslovanje vrši
pravilno in v redu. Isto je ugotovila tudi
revizija s strani glavne bratovske skladi-
nice.

Minister dr. Krek o delu vlade za državo in za Slovenijo

Maribor, 11. aprila.

Na občnem zboru krajevne organizacije JRZ v Mariboru je po poročilih o njenem lanskem delu govoril tudi minister dr. Miha Krek in poročal o zunanje in notranje-političnem položaju Jugoslavije v sedanjih dneh. Posebno pozornost je v svojem govoru posvetil gospodarskemu delu vlade dr. Stojadinovića in dejal med drugim:

»V preteklem letu smo rešili pereče vprašanje razdolitve našega kmeta in oživitve našega kmečkega združništva. V tem oziru smo od prejšnjega režima prejeli slabo dedščino. Z uredbo o razdolitvi kmeta smo na tisoče kmečkim družinam popravili domove in smo mogli kmetu in njegovemu združništvu v Sloveniji dati ogromno vsoto 200 milijonov din razpoložljive gotovine, ki bo spet poglala v obrat naš gospodarski mlin. V kmetu je zrastle ljubezen do njegovega kreditnega združništva, ki ga je v zadnjih desetih letih pred krizo čuval kot punčico svojega očesa. Za delavstvo je sedanja vlada storila toliko, kot še nobena druga vlada v naši državi. Socialna zakonodaja je pridobila toliko, da se more naša država danes postaviti v vrsto najbolj naprednih držav. Sanirala je rudarsko zavarovanje za trajno, tako da morejo naši rudarji mirno gledati v bodočnost, ker bodo na starost primerno preskrbljeni. Sanacija rudarskega zavarovanja se je izvršila tako, da bosta slovenski rudar in rudarstvo razmeroma najmanj žrtvovala. Našemu rudarju pa smo pomagali tudi zato, ker smo oživeli gospodarsko delavnost našega rudarstva.

Sedanja vlada je razširila obveznost pokojninskega zavarovanja na vse zasebne nameščence po vsej državi. Tega vprašanja nihče ni hotel sprožiti, čeprav smo v dosedanjih vladah imeli tudi Slovence za ministre za socialno politiko. Mi smo razširili to zavarovanje tako, da smo naš Pokojninski zavod ohranili neokrnjen in avtonomen. V preteklem letu smo uzakonili splošno starostno zavarovanje za vse delavstvo. Priznamo, da s tem začetkom vprašanje še ni dokončno rešeno, vendar moramo poudariti, da je že ogromnega pomena načelna uzakonitev tega zavarovanja. Za to zavarovanje nismo mogli delati slabih računov, pa tudi naše gospodarske delavnosti nismo smeli preveč obremeniti, ker bi to povzročilo večjo škodo kakor pa korist. Zdaj se bavimo z invalidskim zakonom. Lanskoletna novela tega zakona nam je dala 11.000 novih upravičencev do invalidskih podpor. Hočemo pa to vprašanje pravično in dokončno rešiti, ker ne moremo dopustiti, da bi bili prikrajšani tisti, ki so za državo žrtvovali vse svoje sile.

Nov finančni zakon je dal vladi pooblastilo, da najame posojilo 4 milijarde dinarjev. Ta denar bomo uporabili za naše obrambne sile, za ceste, za javne zgradbe in za kmetijstvo. Zmagalo je načelo, da se denar, ki je določen za ceste, porabi predvsem za dostope v državo. Tudi pri ostalih investicijah bo naša naloga, da bodo primerno upoštevani tudi naši kraji. Za naše kulturne ustanove, za našo uni-

verzo in Akademijo znanosti smo letos žrtvovali okrog 20 milijonov dinarjev, kar je prvič v zgodovini naše države. Mi smo letos ustanovili javno Akademijo znanosti in umetnosti. Ko so pa pod prejšnjim režimom naši profesorji hoteli ustanoviti privatno akademijo, so jim zagrozili z zaporom. Mislim, da so slovenski zastopniki v vladi s tem jasno izpričali, da so dobri Slovenci, so pa s tem pokazali, da so tudi dobri Jugoslovani, ker bosta znanost in umetnost, ki jo bo gojila Akademija, vedno najboljše dokazovali, da smo Slovenci, Hrvati in Srbi določeni za skupno življenje v skupni državi.

Sedanja parlamentarna doba gre h kraju. Stojimo pred odločilnim političnim spopadom, v katerem se bodo vsi od desnice do leve zadržali proti nam. Iz tega spopada moramo iziti s popolno zmago, ker bi vse drugo bilo nedostojno imena velikega dr. Antona Korošca.

Zborovalci so ob koncu govora g. ministra burno pozdravljali in sprejeli resolucije, ki pozivajo Slovence na složno delo pod vodstvom dr. Korošca v okviru JRZ.

Vprašanje kolektivne pogodbe za stavbno delavstvo

Zastopniki delodajalcev in delojemalcev stavbne stroke so se v več mesečnih pogajanjih posvetovali o novi stilizaciji in dopolnitvi kolektivne pogodbe za stavbno delavstvo, katere veljavnost je potekla z 31. III. 1938.

Pri razpravah so sodelovali stalno zastopniki Združenja pooblaščenih graditeljev, Združenja zidarskih mojstrov, Združenja tesarskih mojstrov in Inženjerske komore, vsi iz Ljubljane, delno tudi zastopniki Združenja zidarskih mojstrov iz Maribora ter sekcije Pooblaščenih graditeljev iz Maribora.

Delavstvo so zastopale organizacije: ZZZ, JSZ, NSZ, SRJ.

Dosegel se je sporazum glede besedila kolektivne pogodbe, večje ovire pa so nastale pri reševanju vprašanja novih mezd, kjer ni bil dosežen sporazum. Obe stranki sta se sporazumeli, da naj se to vprašanje končno veljavno rešuje v smislu čl. 15 uredbe o določevanju minimalnih mezd, poravnavanju in razsodništvu v poravnalnem postopku pod predsedstvom kraljevske banske uprave. Tozadevno sta se obe stranki potom Delavske zbornice obrnili na Inspekcijo dela, da čimprej skliče poravnalne razprave.



Ni mladost to zaželena...

Ponoči bi spali, pa moramo bdeti in delati. Zjutraj bi spali, pa moramo vstati. Opoldne bi počivali, pa moramo s košem čez ramo od vasi do vasi. Ubogi pekovski vajenci smo. Kdo se nas usmili? Kdo bi nam pravico branil? — Tako so hoteli naši fantiči zgovorno slikati svojo usodo tam nekje ob ljubljanskem delavskem taborišču, kjer delavne roke žive samo od vode in suhega kruha. Tja so prihajali vsak dan in tekmovali med seboj, kdo bo preje prodal zvrhan koš kruha težakim delavcem. Med seboj so si potem tožili svoje zgodbe mladega življenja, na katerega sije tako malo sonca in ljubezni. Tako jih je



zasačil naš »foto«, kateremu neustrašeno gledajo v obraz. — Ko bi mogel ta »foto« prodreti tudi v njihove duše in srca, kako bi se mnogemu stisnilo srce, da je na svetu že v sončni mladosti toliko tihe bridkosti. Revni so bili rojeni, revni so bili vzrejeni. Zato je njihova usoda borba ob kruhu za kruh. Bledični in šibki tožijo nemo s svojim življenjem svoje gospodarje, ki nezaščiten izrabljajo skoro nečloveško, da ni njihova last ne noč ne dan. Od zore do zore so tako rekoč v službi in upajo na boljše dni. Ti so edina tolažba, ki mladost ohranja. Kdor je imel svetle, jasne svoje mlade dni, privoščiti naj jih tudi drugim. Treba je zato delati.

NAŠI NAMEŠČENCI

Naši nameščenci v krškem okraju so se organizirali.

V nedeljo 27. 3. 38. so naši nameščenci na svojem zborovanju v Leskovcu ustanovili podružnico Društva združenih zasebnih in trgovskih nameščencev v Krškem.

Pozivu pripravljalnega odbora so se odzvali številni naši nameščenci in nameščenske in s tem pokazali kako potrebna je bila taka organizacija za naš okraj. Zborovanje je vodil g. Pregelj France. Poročal je o dosedanjih pripravah, razmerah nameščencev v našem okraju in mnogih protizakonitostih, ki se vrše na račun nameščencev. Nova organizacija bo imela obširno in težko delo. V imenu društvene centrale je poročal g. Češnovar iz Ljubljane o delu društva po drugih krajih, razširjenosti organizacije, o problemih nameščenstva in nalogah nove podružnice.

Po poročilih je bil soglasno izvoljen odbor, ki mu bo predsedoval g. Puntar Fr. Novi postojanki naših nameščencev želimo čim večji razmah.

PO SVETU

Besedilo sporazuma med Anglijo in Italijo sestavljajo te dni v Rimu, kjer bo podpisan v soboto. Sporazum bo v obliki uradne pogodbe potrdil vse določbe takomenovanega gosposkega dogovora sklenjenega lani januarja.

Glede Sredozemskega morja bo sporazum določal, da si Anglija in Italija vzajemno jamčita za varnost in prostost plovbe. V Rdečem morju bo Italija Angliji priznala pravico do Adena. V Palestini ne bo Italija storila ničesar, kar bi delalo neprilike angleški upravi v tej deželi. Italija bo iz Libije umaknila približno polovico svojih čet. V Abesiniji bo Anglija storila isto. Glede Španije se obe državi obvezujeta spoštovati prejšnje stanje in da si tam ne bosta skušali pridobiti nikakih nenavadnih pravic.

Maršal Čankajšek je med japonskim bombardiranjem Čanksha nenadno izginil. Pri navzočnosti številnih članov hankenske vlade, ki so prisostvovali uvedbi nove vojne uprave, se je izvršil japonski bombardma. Ubitih je bilo 50 oseb, ranjenih nad 100. Poleg maršala Čankajška sta izginila še podpredsednik Sung in general Čankuančin. Vest o tem je med kitajskimi vladnimi krogi izzvala zmedo.

»Danes je ljudstvo odgovorilo na Versailles in Saint Germain. Mi Nemci smo danes v Avstriji svečano izjavili, da pripadamo na večne čase samo Nemčiji in njenemu vodji.« Tako se je izjavil okolišni voditelj Bürckel ob izidu glasovanja v Avstriji, v katerem se je v nedeljskem plebiscitu izjavilo, devet in devetdeset % Nemcev za Hitlerja in veliko Nemčijo.

Blum je moral vsled svoje politike odstopiti. Zamenjal ga je Deladier, ki je sestavil novo vlado, ki je samo prehodna, kateri pa bo sledila vlada narodne unije. Odstop Bluma in sestava nove vlade izven okvira ljudske fronte je vzbudila veliko ogorčenje med francoskimi komunisti in skrajnimi socialisti. Komunisti in socialisti hočejo s stankami onemogočiti delo nove vlade. In med tem, ko je o Blumovem odstopu stavkalo v Parizu in okolici 40.000 delavcev, je to število v začetku tega tedna naraslo na 130.000 delavcev. Nova vlada je začela razgovore z delavci in delodajalci za mirno poravnavo stavke in za izpraznitev tovarn. Če Deladierjeva prigorvarjanja ne bodo imela uspeha, je odločil, da bo vpostavil red s silo.

Položaj v Palestini je neizpranjen, raje še poslabšan. Nemiri se nadaljujejo iz dneva v dan. V Haiti so Arabci položili bombe na policijsko postajo blizu petrolejskega skladišča. Ob eksploziji je ubilo 4 policiste. Ista postopanja upornih Arabcev se javljajo po vseh mestih Palestine.

Razburjeni ljudje v nekem kinu v Brazijskem San Paulu so do smrti pohodili 34 otrok. Nekdo je med predstavo zakričal, da gori, zaradi česar je nastala zmeda. Razen nesrečnih otrok je bilo hudo poškodovanih tudi 45 odraslih ljudi.

Katoliška akcija v Franciji si je nadela nalogo skrbeti za moralo v kinu in radiu. Zato bo skrbel poseben novoustanovljen odbor »Comite catholique du cinema et de la radio«, ki bo stalno opozarjal javnost in skrbel za cenzuro filmov, da se bodo predvajali samo neoporečni filmi.

NAJVEČJI SLOVENSKI DENARNI ZAVOD MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

LASTNE REZERVE NAD	DIN 26.000.000.—
PRIRASTEK NOVIH VLOG v jan. 1938 „	14.075.000.—
„ „ „ febr. „ „	10.694.000.—
„ „ „ marc „ „	10.572.000.—

Vloge vsak čas razpoložljive

Za vso obvezo hranilnice jamči

MESTNA OBČINA LJUBLJANSKA

Vsak zavaruje sebe, svojce in svoje imetje edinole pri našem domačem zavodu Vzajemni zavarovalnici v Ljubljani

Požar, vlom, steklo, zvonove, jamstvo, nezgode, življenje

in v »Karitas« oddelku

Posmrtnino, doto in starostno preskrbo.

CENTRALA: v Ljubljani, Miklošičeva cesta 19

Lastna palača. — — — Telefon 25-21 in 25-22

Podružnice in glavna zastopstva:

Beograd, Pašičeva ulica št. 10-I

Celje, Palača Ljudske posojilnice

Sarajevo, Kralja Petra št. 14

Split, Ulica XI. puka št. 22

Zagreb, Ulica Kraljice Marije št. 36

Maribor, Loška ulica št. 10 in Orožnova ul. 8.